

дорогого сегменту, в той же час економічний сегмент показує активну динаміку зростання. Але можна відзначити і деякі плюси, один з яких - зміщення споживчих переваг у бік більш дешевих продуктів, що грає на руку вітчизняному виробнику. Якщо раніше споживач ділився суто на тих, хто просто хоче заощадити і купує самий дешевий товар, і на тих, хто вибірково відноситься до покупки і до якості товарів, то тепер споживач більш пильно оцінює товар, намагається платити не за бренд, а за якість. Він хоче зробити вигідну покупку і при цьому отримати недорогий, якісний і презентабельний продукт. Одним словом покупці більш стримано стали відноситись до покупки продуктів в дорогій ціновій категорії.

Отже, вітчизняне виробництво зберігає чималий потенціал навіть в умовах присутності на ринку транснаціональних компаній. При грамотній держполітиці його сумарна ринкова частка може зрости багатократно. Перевагами українських виробників залишаються ціна (що грає важливу роль для покупців з провінції і пенсіонерів), імідж "рідного продукту" і можливе розкручування тези про "мінімум шкідливої хімії". Тим не менш, незважаючи на привабливі перспективи для вітчизняних виробників, що склалися на ринку побутової хімії, необхідно усвідомити, що заповнити своєю продукцією місце, що звільниться на місцевому ринку ім буде важко. Головна причина - відсутність коштів для нарощування потужностей і вибудовування дистрибуції. Але підприємства, які все-таки зможуть залучити інвестиції, мають відмінну можливість змінити свої позиції на ринку.

Література:

1. Електронний ресурс. Режим доступу: www.minfin.gov.ua – офіційний сайт Мінфіну України

Кравченко О.А., Зиноватний С.О.

Проблеми впровадження інтегрованих інформаційних систем управління виробничим процесом

В умовах високого рівня конкурентної боротьби, менеджери усе більше зацікавлені в одержанні однозначної та термінової фінансової інформації. Науковий прогрес диктує свої умови автоматизації обробки і аналізу економічної інформації, тому завдяки високим можливостям комп'ютерних технологій і їхніх постійних удосконалень стає можливим використовувати інформаційні системи на всіх стадіях і рівнях виробництва. В усьому світі широко використовується пакет програм, що інтегрує підрозділи й функції бізнесу в єдину інформаційну систему, що отримало назву інтегрована інформаційна система управління (ІСУ) підприємством [1]. Ефектом від використання ПСУ є зниження витрат, поліпшення

контролю за діяльністю підприємства, поліпшення якості управлінських рішень і, як наслідок, одержання більшого обсягу інформації.

Але існує ряд проблем, які треба розв'язати, щоб налагодити процес автоматизації виробництва в необхідному обсязі. Насамперед це великі витрати на впровадження й необхідність наявності досвідченого персоналу й постійного контролю за системою. Тому є актуальним вивчення проблем впровадження інтегрованих систем управління підприємством та розробка шляхів їх подолання.

Аналіз теоретичних положень щодо організації інформаційного забезпечення підсистеми управління, напрацьовані вітчизняними економістами М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, Є.В. Калюга, Я.В. Мех, О.В. Оліфіров, С.М. Петренко, В.І. Подольський, М.Г. Чумаченко та інші, що дозволяє стверджувати, що остаються недостатньо визначеними проблеми впровадження інтегрованих інформаційних систем управління виробництвом. Тому метою цього дослідження є систематизація наявних проблем впровадження ПСУ.

Впровадження ПСУ передбачає ряд проблем у різних областях і на різних рівнях. Можна виділити наступні основні проблеми.

1. Відсутність прикладів удалого впровадження й застосування ПСУ не тільки в Україні, але й у межах СНД. Це в корені підриває довіру до використання ПСУ й найчастіше перекреслює переваги й вдалий досвід використання таких систем на заході.

2. Стереотипність "старої економіки" і консерватизм. Найчастіше, вітчизняні менеджери схильні до консерватизму, пояснюючи це словами "навіщо змінювати, якщо старі програми працюють". Варто виділити й недовіру до інформаційних технологій у сфері виробничого процесу. Інформаційні системи використовуються тільки в бухгалтерії, на складах і в області замовлень.

3. Необхідність масштабних реформ. Не всі підприємства готові до глобальних змін. А особливо це стосується великих компаній. ПСУ використовують в основному компанії середнього й малого розміру, що займаються фармакологією або харчовою промисловістю.

4. Впровадження тільки частини системи, тоді як для необхідного ефекту повинен працювати весь комплекс ПСУ.

5. Високі грошові витрати й використання великої кількості різноманітних ресурсів.

6. Ризик невдачі впровадження ПСУ. На заході він складає 28%, а на території СНД він незрівнянно вище. До цього ризику приєднується неочевидність ефекту від використання ПСУ (він проявляється тільки в довгостроковій перспективі)

7. Проблеми, що виникають у процесі зіткнення ПСУ безпосередньо з персоналом підприємств. Якщо брати до уваги сферу управління, то можна сказати, що менеджери вищої ланки в більшості випадків не зацікавлені у впровадженні ПСУ. Але навіть якщо й погоджуються, то не приймають участі в процесі, залишаючи його цілком на комп'ютерних спеціалістів. Така позиція і є причиною багатьох невдач, тому що інформаційна система повинна створюватися в симбіозі з управлінським сектором. Але проблеми даного розділу також

стосуються працівників всіх інших рівнів. Виникає необхідність зміни повноважень і навчання співробітників, тому що відсутність у них досвіду може помішати реалізації всього проекту. Для досягнення успіху особливу роль грає й мотивація працівників.

Як сказано вище, однієї із ключових проблем на початковому етапі є недовіра до ПСУ, внаслідок відсутності вдалих прикладів у вітчизняній практиці. Можливим виходом із цієї ситуації є створення проекту впровадження таких систем на одному з великих підприємств. Для цього необхідно запросити групу менеджерів з європейських компаній з досвідом удалого впровадження ПСУ й надати їм всі необхідні повноваження й ресурси. Проект необхідно зробити прозорим і забезпечити контроль над кожним етапом, а в остаточному підсумку надати результати роботи. І при вдалому результаті представлення про системи можуть змінитися.

Особливе місце займає проблема великих витрат. Її можна вирішити за допомогою державної програми. Вона може включати себе зниження податків компаніям, які впроваджують ПСУ або надання пільгових кредитів на покупку інформаційних систем, але такий варіант у нинішніх умовах виглядає утопічним. До вирішення даних проблем повинні також приєднатися компанії-розроблювачі інформаційних систем. Вони повинні адаптувати системи до ринку СНД і постаратися пришвидшити процес впровадження. Показовим прикладом є розробка продукту Fast Forward компанією Oracle. Даний продукт дозволяє прискорити процес впровадження до 90 днів.

Важливо враховувати спрямованість системи. По цьому параметру вони, спрощено, діляться на системи: для дискретного виробництва (наприклад, для автомобільної промисловості); безперервного виробництва (нафта або сталь); універсальні системи, що покривають різні типи бізнес-процесів. По функціональності системи діляться на великі й середні [2].

У практичному значенні зволікання у впровадженні систем може відбитися у втраті конкурентоспроможності, оскільки витримувати конкуренцію без автоматизації усе складніше. Також необхідно враховувати й вступ у ВТО, з яким пов'язані не тільки можливості, але й загрози з боку європейських компаній, які вже пройшли етап впровадження ПСУ у виробничий процес і внаслідок чого мають ряд переваг.

Вирішення всього спектра проблем і початок автоматизації виробничого процесу здатні дати новий поштовх економіці й інноваційній діяльності, проте основними проблемами впровадження ПСУ підприємства є протидія персоналу, порушення факторів комплексності і достатності, низький рівень кваліфікації персоналу, недостатнє фінансування.

Література:

1. Георгіаді Н.Г. Формування інтегрованої системи управління економічним розвитком машинобудівного підприємства за етапами життєвого циклу / Н.Г. Георгіаді // Економічний простір. — 2008. — № 20/1. — С. 176 — 184.

2. Причини невдач впровадження ERP-систем у Росії. — Управление 3000: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://bizoffice.ru/automat/idei-i-mneniya/prichiny-neudach-vnedreniya-erp-sistem-v-rossii.html>.

Мішина Ю.В., к.е.н., доц., Бровкова О.Г.

Порівняльна характеристика деяких моделей управління грошовими потоками підприємства

Грошовий потік підприємства - це сукупність розподілених у часі надходжень і виплат коштів, які генеруються його господарською діяльністю. Він охоплює процеси розподілу й обміну [1].

Актуальність теми. Для нормального функціонування будь-якого підприємства необхідно контролювати рух вхідних та вихідних грошових коштів. Управління грошовими потоками – це той інструмент, за допомогою якого можна досягти бажаного результату діяльності – отримання максимального прибутку, при мінімальних витратах. Основною метою управління грошовими потоками є забезпечення фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку шляхом балансування обсягів надходжень і витрати коштів і їхньої синхронізації в часі. Саме цим обумовлено вибір досліджуваної теми.

В західній практиці найбільшого поширення набули такі моделі управління грошовими потоками підприємства: Міллера – Оппа (була розроблена М. Міллером (M. Miller) і Д.Орром (D. Orr) у 1966 р.) і Баумоля – Тобіна(була розроблена В. Баумолом (W. Baumol) у 1952 р.)

Модель Міллера – Оппа (англ. Miller-Orrmodel) допомагає правильно та раціонально управляти грошовим запасом підприємства, в умовах коли щоденний приплів та відтік грошових коштів непередбачуваний. Іноді цю модель називають вдосконаленою моделлю Баумоля.

Залишок засобів на рахунку хаотично міняється до тих пір, доки не досягає верхньої межі. Як тільки це відбувається, підприємство починає купувати коштовні папери, щоб повернути запас грошових коштів до деякого нормального рівня (точці повернення). Якщо запас грошових коштів досягає нижньої межі, то підприємство продає свої коштовні папери і поповнює запас грошових коштів до нормального рівня [2].

Етапи реалізації моделі Міллера - Оппа:

1. визначається мінімальна величина грошових коштів, що потрапляють на розрахунковий рахунок;
2. визначається варіація щоденного припліву засобів на розрахунковий рахунок;
3. визначаються витрати на зберігання засобів на розрахунковому рахунку і витрати на конвертування грошових коштів у цінні папери;